

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 30 (6)

IZDAN 1 DECEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13706

Neovasol Vegyipari K. F. T., Budapest, Madjarska.

Postupak za spravljanje podloga za pomade odnosno pomada.

Prijava od 23 decembra 1936.

Važi od 1 juna 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 28 decembra 1935 (Madjarska).

U hemisko-farmaceutskoj industriji i u recepturi apoteka se do sada bilo dalekosežno prinudeno, da se pomade i podlove za pomade spravljaju iz ulja i masti mineralnog porekla. Ove mineralne supstance kao paraffinum liquidum, paraffinum solidum, unguentum paraffini i vaselinum americanum visc. ostaju ipak kao što je poznato samo na površini kože, tako, da željeno dejstvo lečenja u najboljem slučaju može biti postignuto tek dužim tretiranjem. Dalje je nedavno utvrđeno, da kako paraffinum liquidum tako i unguentum paraffini često dejstvjuj nepovoljno na kožu i prouzrokuju eksseme. Osim toga je struktura mineralnih masti obično kristalna. Mešavine, kojima se one dodaju, pokazuju se većinom kao zrnaste, a da bi se ovo sprečilo, dodaju se različite vrste voskova.

Usled ovih nezgoda se pribeglo upotrebi životinjskih masnih materija, od kojih je lanolin najviše u upotrebi. Lanolin pak ima veoma neprijatan miris koji se jedva daje ugušiti; osim toga dolazi u obzir još eucerin, koji opet nije podesan za prijem svih hemikalija i lekarija.

Druge životinske masti i ulja ne mogu biti uzete u obzir u fabričkom i recepturnom spravljanju pomada i podloge za pomade, jer ova po kratkom ležanju usled obrazovanja slobodnih masnih kiselina postaju užežena i prema tome neupotrebljiva. Isto važi i za upotrebu biljnih ulja kao podlove za pomade, gde se ima još i to, da se kod njihove

prerade u pomade obično mora dodavati vosak, koji otežava prodiranje pomade u kožu i resorpciju kožom.

Sad je nadeno, da se sve ove nezgode izbegavaju, ako se za spravljanje podloga za pomade odnosno pomada upotrebe takve, na poznat način hidriranjem učvrsnute masti i ulja životinjskog i biljnog porekla, koje po hidriranju mogu najviše da prime 2% vode. Ove tako dobivene podlove za pomade, odnosno pomade su nepodesne za dalje primanje vode i stoga su praktično bezvodne, one ne vrše nikakav štetan uticaj na kožu, t. j. one su potpuno neutralne; one se mogu lako nanositi (viskozne su) bez dodavanja voskova, kao koži srodne materije prodiru duboko u pore, brzo se resorbuju i pri dužem ležanju ne postaju užežene. Njihovo je lekovito dejstvo stoga znatno bolje no kod poznatih pomada (masti za mazanje).

Hidriranjem učvrsnute masti i ulja koje mogu primiti samo 2% vode, do sada nisu bile upotrebljavane za spravljanje pomada i podloga za pomade. Poznata je jedino upotreba arachis-ulja kao podlove za pomade. Pošto pak ovo ulje prima 15 do 16% vode, to je ono nepodesno za spravljanje pomada slobodnih od vode.

Kao primer materija koje se po pronalasku mogu upotrebiti neka je navedeno: ulje iz semena od bundeve hidrirano, hidrirano ricinusovo ulje, hidrirano ulje od suncokreta, hidrirano ulje iz soje, hidrirano riblje ulje i t. d.; sva ova navedena ulja kad su hidrirana primaju

najviše 2% vode, tako, da se višak vode izdvaja.

Pomade odnosno podloge za pomade mogu biti ili tako spravljané, da se već hidriranjem očvrsnute masti i ulja mešaju sa drugim za spravljanje pomada uobičajenim substancama, ili se mogu još nehidrirane masti i ulja mešati sa drugim potrebnim substancama i da se mešavina naknadno na poznat način hidrira.

Dalje je nadjeno, da se kolo hidriranjem očvrsnutih masti i ulja, koje se mogu upotrebiti kao osnovne substance, može znatno uvećati dodatkom konzervišućih sredstava kao salicilne kiseline, soli O-benzoe kiselina itd.

Dodavanjem emulgišućih supstanci se može dalje postići veoma obimna, skoro neograničena primenljivost za vodu kod hidriranih ulja i masti, što je za terapiju naročito tada veoma važno, kad se kod tretiranja veoma osetljivih kožnih oboljenja za prodiranje u pore kože upotrebljuju samo jako vodom razblažena sredstva. Dalje su podloge za pomade sa velikom prijemljivošću za vodu u terapiju u takvim slučajevima od veoma velike važnosti, gde se u vodi rastvorljiva lekovita sredstva ili dejstvujuća sredstva moraju uneti u pomade. Kao osetljivi dodaci su podesne naročito alifatične hidrirane ili nehidrirane masne kiseline, dalje holesterin, masni alkoholni sulfonati i dr. Po pronalasku sa emulgatorima n. pr. sa alifatičnom masnom kiselinom pomešana hidriranjem očvrsnuta ulja odnosno masti mogu biti pomešana sa 30% vode.

Pri tome se može i tako postupati, da se životinjska ili biljna ulja odnosno masti najpre pomešaju sa konzervišućim supstancama, emulgatorima ili sa alifatičnom masnom kiselinom, ili za sebe ili u proizvoljnim kombinacijama, i da se mešavine po tome na poznat način hidrišu u prisustvu katalizatora.

Emulgišući i konzervišući dodaci mogu osposobiti za upotrebu ne samo hidrirana ulja i masti, koja imaju najviše 2% vode, već i potpuno opšte sva hidrirana ulja životinjskog ili biljnog porekla za određenje terapeutske i kozmetičke ciljeve.

Primeri:

1.) 90 gr. hidriranog ulja iz semena od bundeve se u kakvom suđu ravnomerno rastavlja sa 10 gr. cinkovog oksida.

2.) 60 gr. hidriranog ulja iz semena od bundeve, 30 gr. hidriranog ulja od repice i 10 gr. katrana iz kamenog uglja se ravnomerno rastavlja.

3.) 90 gr. ribljeg ulja se meša sa 10

gr. hioscyami-ulja i mešavina se na poznat način hidrira.

4.) 100 gr. hidriranog ulja iz semena od bundeve se uz zagrevanje meša ravnomerno sa 0,3 gr. salicilne kiseline.

5.) 2,95 gr. hidriranog ribljeg ulja se uz zagrevanje ravnomerno meša sa 5 gr. holesterina. Pomada je podesna za prijem većih količina vode.

6.) 90 gr. hidriranog ulja od repice se uz zagrevanje meša sa 10 gr. palmitin-kiseline.

7.) 60 gr. hidriranog ulja iz semena od konoplje, 5 gr. palmitin-kiseline, 5 gr. holesterina, 0,3 gr. salicilne kiseline se meša uz zagrevanje sa 30 gr. vode.

8.) 80 gr. lanenog ulja, 15 gr. palmitin-kiseline, 5 gr. neutralisanog turskog crvenog ulja se uz zagrevanje meša i mešavina se po poznatom postupku hidrira u prisustvu katalizatora.

Patenti zahtevi:

1.) Postupak za spravljanje podloga za pomade odn. pomada (masti za mazanje) za ciljeve lečenja i kozmetičke ciljeve, naznačen time, što se upotrebljuju na poznat način u prisustvu katalizatora hidrirane masti i ulja životinjskog ili biljnog porekla, koje po hidriranju primaju najviše 2% vode.

2.) Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se jednovremeno upotrebljuje više hidriranih ulja ili masti životinjskog ili biljnog porekla, koja po hidriranju primaju najviše do 2% vode.

3.) Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se za hidriranje podesna ulja ili masti životinjskog ili biljnog porekla najpre preraduju sa drugim supstancama u pomade ili podloge za pomade a po tome se mešavina po poznatom postupku hidriše u prisustvu katalizatora.

4.) Postupak po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se po poznatom postupku u prisustvu katalizatora očvrsnuta ulja ili masti životinjskog ili bljnog porekla mešaju sa jednom ili više konzervišućih materija kao što su salicilna kiselina, soli O-benzoe kiselina i t. d.

5.) Postupak po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što se po poznatim postupcima u prisustvu katalizatora hidrirana ulja ili masti životinjskog ili bljnog porekla mešaju sa jednom ili više emulgišućih materija, kao što su alifatične, hidrirane ili nehidrirane masne kiseline, holesterin, masni alkohol sulfonati i t. d.

6.) Postupak po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što se dodaju kako konzer-

višuće tako i emulgišuće materije.

7.) Postupak po zahtevu 5 i 6, naznačen time, što se mešavine prerađuju sa 30% vode.

8.) Postupak po zahtevu 4 do 7, naznačen time, što se jedno ili više za hi-

driranje podesnih ulja ili masti životinjskog ili biljnog porekla meša sa konzervišućim i/ili emulgišućim materijama i potome se po poznatim postupcima hidrišu u prisustvu katalizatora.

